

Saradnjom do boljeg rešenja, a vežbom do uspešne saradnje: PEER trening za podsticanje veština kolaborativnog rešavanja problema u srednjoškolskoj populaciji

Istraživački tim projekta PEERSolvers¹

¹Aleksandar Baucal^a, Dragica Pavlović Babić^a, Ana Altaras Dimitrijević^a, Ksenija Krstić^a, Zorana Jolić Marjanović^a, Ivana Stepanović Ilić^a, Marina Videnović^a, Smiljana Jošić^b, Tijana Nikitović^a, Kristina Mojović Zdravković^a, Milana Rajić^a, Jovan Ivanović^a

^a*Odeljenje za psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija*

^b*Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija*

Ovaj rad predstavlja prvi prikaz sadržaja i rezultata evaluacije jednog programa za podsticanje veština saradnje i timskog rešavanja problema kod mladih. Reč je o treningu koji je osmišljen u okviru projekta PEERSolvers (<https://peersolvers.f.bg.ac.rs>), a zasnovan na PEER modelu uspešne saradnje, koji je već predstavljen našoj naučnoj i stručnoj javnosti. Shodno postavkama tog modela, istoimeni (PEER) trening ima četiri osnovna segmenta. Prvi segment posvećen je formulisanju i utvrđivanju pravila konstruktivnog dijaloga i razmene ideje; drugi podrazumeva rad na prepoznavanju i uvažavanju osobina ličnosti odnosno individualnih razlika u timskom radu; treći segment tiče se veština iz oblasti emocionalne inteligencije i podstiče pravilno uočavanje, razumevanje i regulisanje emocija tokom saradnje; najzad, četvrti deo treninga bavi se umešnošću članova tima da koriste spoljne resurse – prevashodno digitalne izvore podataka – koji su od pomoći u rešavanju problema s kojim se tim suočava. Svakom segmentu posvećen je po jedan tročasovni blok, s tim što prvom segmentu prethodi i kratka uvodna sesija (koja služi uzajamnom upoznavanju i upoznavanju učesnika sa programom rada), dok se poslednji uliva u završnu rekapitulaciju i evaluaciju treninga. Celokupan trening odvija se u četiri dana i sastoji od niza grupnih vežbi i interaktivnih zadataka. Trening je prvi put realizovan u martu tekuće godine, a polaznici su bili učenici II razreda iz šest beogradskih srednjih škola (3 gimnazije, 3 srednje stručne škole), pri čemu je u svakoj školi treningom obuhvaćena po jedna grupa veličine $N = 21$. Iskustva trenera potvrđuju da trening može uspešno da se izvede prema predviđenom scenariju; istovremeno, evaluacije učesnika ukazuju na to da je sadržaj treninga za njih relevantan (prosečne ocene relevantnosti četiriju segmenata iznose 3,39–3,58, na skali od 1 do 4) i da su njime stekli odgovarajuće veštine (prosečne ocene samoopažene kompetentnosti su u rasponu 3,61–3,80). Ipak, uočen je i prostor za dalje unapređivanje treninga, pre svega u smislu diferencijacije

materijala i načina rada s obzirom na obrazovni profil, te na nivo zrelosti i zainteresovanosti učenika.

Ključne reči: PEER model, saradnja, timski rad, srednjoškolci, trening